

Силабус
навчальної дисципліни
«УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень освіти

Освітньо-професійна програма:

«Управління фінансовою та страховою діяльністю»

Рік навчання: 1, семестр: 2

Кількість кредитів: 4 (120 год.)

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

	Лектор	Ключка Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент
	E-mail	olya_lelik@ukr.net
	Консультації	

1. Коротка анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Управління фінансовою безпекою на фінансовому ринку» є формування системи знань, вмінь і практичних навичок управління фінансовою безпекою на фінансовому ринку.

Головними завданнями навчальної дисципліни є: формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань щодо механізму управління фінансовою безпекою на фінансовому ринку; специфіки організації фінансового нагляду на фінансовому ринку; особливостей формування фінансового потенціалу суб'єктів фінансового ринку суб'єктів; основних засад забезпечення фінансової безпеки на грошово-кредитному, страховому та фондовому ринку; методичного інструментарію формування і ефективного використання фінансового потенціалу економічних суб'єктів; ролі наднаціональних структур у забезпеченні міжнародної фінансової безпеки.

2. Формат курсу – змішаний з елементами дистанційного навчання.

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі навчання та в подальшому в процесі професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування, зокрема в частині управління фінансовою і страховою діяльністю, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні компетентності:

СК 2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК 3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

4. Результати навчання

ПР 06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР 09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР 14. Вміти приймати управлінські рішення в сфері фінансової та страхової діяльності з елементами планування, моніторингу та регулювання.

ПР 16. Проводити раннє виявлення та своєчасно реагувати на ризики, які можуть виникнути в сфері фінансової та страхової діяльності.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
Лекції	22 / 4
Семінарські заняття	18 / 4
Індивідуально-консультативна робота	2 / 2
Самостійна робота	78 / 110

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

7. Політика курсу – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ». Політика курсу спрямована на: запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях здобувачів вищої освіти та виконаних завданнях; розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

8. Схема дисципліни

Години, семестр денна/	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість)
-------------------------------	-------------------	------------------------------------	----------------------------	--------------------------------

заочна				балів)
6/2	<p>Тема 1. Теоретичні основи управління фінансовою безпекою</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Ключові поняття управління фінансовою безпекою.</p> <p>2. Показники рівня фінансової безпеки.</p> <p>3. Методи та інструменти управління фінансовою безпекою.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i></p>	<p>Знати: суть та значення управління фінансовою безпекою; учасників управління фінансовою безпекою на фінансовому ринку; об'єкт та суб'єкти управління фінансовою безпекою на фінансовому ринку; зовнішні та внутрішні загрози фінансовій безпеці.</p>	2
6/0	<p>Тема 2. Фінансове регулювання, контроль та нагляд за діяльністю суб'єктів фінансового ринку</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Фінансовий ринок: сутність, функції та значення.</p> <p>2. Суб'єкти фінансового ринку та їх класифікація.</p> <p>3. Сутність регулювання фінансового ринку: принципи, напрями, рівні та форми регулювання.</p> <p>4. Суть та значення фінансового регулювання діяльності суб'єктів фінансового ринку.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i></p>	<p>Знати та вміти аналізувати: особливості фінансового регулювання діяльності суб'єктів фінансового ринку; сутність фінансового нагляду та його інституційної структури; значення фінансового моніторингу; державні установи, що здійснюють фінансовий моніторинг України щодо фінансового регулювання діяльності суб'єктів фінансового ринку.</p>	2
6/0	<p>Тема 3. Фінансовий інжиніринг в системі управління фінансовою безпекою господарюючих суб'єктів</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Сутність та значення фінансового інжинірингу.</p> <p>2. Інструменти фінансового інжинірингу.</p> <p>3. Ризик-менеджмент як технологія фінансового інжинірингу.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i></p>	<p>Досліджувати та аналізувати: сутність та значення фінансового інжинірингу; інструменти фінансового інжинірингу; ризик-менеджмент як технологія фінансового інжинірингу; особливості забезпечення операцій з ризиковими фінансовими інструментами за допомогою управлінських технологій.</p>	2
6/2	<p>Тема 4. Система оцінки і моніторингу рівня фінансової безпеки суб'єктів фінансового</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари:</i></p> <p><i>тестові завдання,</i></p>	<p>Знати і вміти аналізувати: рівні фінансової безпеки держави; рівні фінансової безпеки корпорацій;</p>	2

	<p>ринку</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Рівні фінансової безпеки держави: ключові поняття та система оцінки.</p> <p>2. Рівні фінансової безпеки корпорацій: виявлення загроз та методи оцінки.</p> <p>3. Оцінювально-аналітична та моніторингова діяльність в управлінні фінансовою безпекою.</p>	<p><i>доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i></p>	<p>здійснення оцінки рівня фінансової безпеки держави; здійснення оцінки рівня фінансової безпеки корпорацій; систему індикаторів фінансової безпеки; оцінювально-аналітичну та моніторингову діяльність в управлінні фінансовою безпекою.</p>	
4/2	<p>Тема 5. Управління фінансовою безпекою на грошово-кредитному та валютному ринку</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Суб'єкти грошово-кредитного та валютного ринків.</p> <p>2. Управління фінансовою безпекою банків.</p> <p>3. Управління фінансовою безпекою кредитних спілок, лізингових, факторингових компаній.</p> <p>4. Забезпечення безпеки управління валютними операціями.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i></p>	<p>Знати: характеристику суб'єктів грошово-кредитного та валютного ринків; особливості управління фінансовою безпекою банків; особливості управління фінансовою безпекою кредитних спілок, лізингових, факторингових компаній; рівень впливу грошово-кредитного ринку на фінансову безпеку держави; сутність валютної безпеки та індикаторів її рівня; особливості забезпечення безпеки управління валютними операціями; способи нівелювання та мінімізації загроз фінансовій безпеці корпорацій на валютному ринку.</p>	2
4/0	<p>Тема 6. Управління фінансовою безпекою на фондовому ринку</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Сутність управління фінансовою безпекою суб'єктів фондового ринку.</p> <p>2. Механізм управління фінансовою безпекою суб'єктів фондового ринку.</p> <p>3. Вплив факторів на управління фінансовою безпекою суб'єктів фондового ринку України.</p> <p>4. Світовий досвід управління фінансовою</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i></p>	<p>Досліджувати та аналізувати: безпеку фондового ринку як складова фінансової безпеки держави; фінансову безпеку емітентів, власників та покупців цінних паперів; особливості управління фінансовою безпекою інститутів спільного інвестування; фактори забезпечення фінансовою безпеки фондових бірж; особливості хеджування ризиків; механізми управління ризиковими операціями на ринку цінних</p>	2

	безпекою суб'єктів фондового ринку. 5. Основні напрями вдосконалення управління фінансовою безпекою суб'єктів фондового ринку в Україні.		паперів.	
4/0	Тема 7. Управління фінансовою безпекою на страховому ринку План лекційного заняття 1. Роль страхового ринку у забезпеченні фінансової безпеки держави. 2. Економічна природа і сутність поняття фінансової безпеки страхових компаній. 3. Європейський досвід забезпечення фінансової безпеки страхових компаній. 4. Основні загрози, що впливають на фінансову безпеку страхової компанії. 5. Напрями підвищення рівня фінансової безпеки страхових компаній.	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i>	Знати і вміти аналізувати: сутність фінансової безпеки страхового ринку та страхової корпорації; умови фінансової стійкості страхового ринку; індикатори фінансової безпеки страхового ринку; загрози фінансовій безпеці страхової корпорації; фактори зміцнення рівня фінансової безпеки на страховому ринку; концепцію управління фінансовою безпекою у страховій сфері.	2
6/4	Тема 8. Глобальне управління фінансовою безпекою на фінансових ринках План лекційного заняття 1. Роль міжнародних фінансових організацій у міжнародній фінансовій системі. 2. Міжнародні фінансові інститути як суб'єкти глобального фінансового управління. 3. Загрози фінансовій безпеці в умовах глобалізації.	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, запитання понятійного апарату</i>	Знати: характеристику міжнародних фінансових інститутів як суб'єктів глобального фінансового управління; основні загрози глобальній фінансовій безпеці; місце МФО, Світових фінансових центрів та фінансових транснаціональних корпорацій в системі глобальної фінансової безпеки.	2

9. Система оцінювання

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – 18 балів				Контрольн ий захід № 1 – 10	Екзамен – 50 балів оцінка з курсу = 50 балів + 50
Загальна кількість балів за модулем № 1	8					
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4		
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2		

Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				Контрольний захід № 2 – 10 балів
Модулі	Модуль 2 – 32 бали				
Загальна кількість балів за модулем № 2	22				
Теми	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	
Відповідь на семінарських заняттях	2	2	2	2	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Індивідуальна робота	9				
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5				

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – 18 балів				Контрольний захід № 1 – 10 балів
Загальна кількість балів за модулем № 1	8				
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	
Відповідь на семінарських заняттях	-	-	-	8	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модулі	Модуль 2 – 32 бали				Контрольний захід № 2 – 10 балів
Загальна кількість балів за модулем № 2	22				
Теми	Т. 5	Т. 6	Т. 7	Т. 8	
Відповідь на семінарських заняттях	8	-	-	-	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Індивідуальна робота	9				
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5				

Екзамен – 50 балів

Загальна оцінка з курсу =
50 балів + 50 балів = 100 балів

10. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовільно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно/ Незараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції ННІ за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбутись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен – 50/50%
Вимоги до письмової роботи	Вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання. Оцінюється робота з тими матеріалами, які не задіяні в виконанні здобувачами домашніх завдань. Оцінка проводиться за складовою системи, в тому числі: коментарів до певних тем з зазначених матеріалів; рефератів, підготовлених здобувачем, обсягом до 10 сторінок формату А4 (обов'язково розробити до реферату презентації – не менше 7 слайдів) за тематикою, що дотична темі дисертації.
Семінарські заняття	Семінарські заняття проводяться згідно з розкладом у відповідності з планами семінарських занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички, тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях. При оцінці роботи здобувача на семінарському занятті враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, вивчення літературних джерел, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді екзамену. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної підготовки із врахуванням тематики дисертації. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами екзамену. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Стратегія розвитку фінансового сектора України на період до 2025 року (проект). URL: <https://bank.gov.ua/news/all/strategiya-rozvitku-finansovogo-sektoru-ukrayini-do-2025-roku>.
2. Фінансовий ринок : підручн. Т. 1 / кер. авт. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 442 с.
3. Фінансовий ринок: підручн. Т. 2 / кер. авт. кол. і наук. ред. Ю.М. Коваленко. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 388 с.
4. Фінансово-економічна безпека: теоретико-правові аспекти: навч. посіб. / кол. авт. Резворович К. Р. (кер.), Юнін О. С., Круглова О. О. та ін. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2019. 195 с.
5. . Пойда-Носик Н.Н. Фінансова безпека акціонерних товариств: теоретико-методологічний та практичний аспекти системного підходу: монографія. Чернігів, 2020. 306 с.
6. Податковий потенціал фінансових та нефінансових корпорацій України : монографія / за наук. ред. д.е.н., професора С. В. Онишко. – Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. С.59-78.
7. Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. С. 549-579

Допоміжна:

8. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001 р. № 2664-III (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>
9. Ключка О. В., Воронченко В. В. Вплив фінансового ринку на фінансове забезпечення суб'єктів господарювання. *Бізнес Інформ*. 2019. №9. С. 252–258.
10. Богріновцева Л.М., Ключка О.В. Особливості розвитку ринку державних боргових цінних паперів України. *Економіка та суспільство*. 2023. №53. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2629/2547>
11. Давиденко Н.М., Ключка О.В., Ключка С.С. Державний фінансовий контроль у системі економічної безпеки держави: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2019. 205с.
12. Ключка О.В., Богріновцева Л.М. Особливості розвитку ринку державних боргових цінних паперів України *Економіка та суспільство*. 2023. № 53. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2629/2547>.
13. Ключка О. В., Ключка С. С. Світова практика організації державного фінансового контролю та можливість її адаптації в Україні. *Актуальні проблеми економіки*. 2021. №6. С.93-100
14. Пойда-Носик Н. Н., Черленяк І.І. Управління фінансовою безпекою на макро- та мікрорівнях: теоретико-методологічні засади. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Випуск 1 (57). 2021. С.59-67.

Міжнародні видання:

15. Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems. URL: <http://www.bis.org/publ/bcbs189.pdf>
16. Basel III: International framework for liquidity risk measurement, standards and monitoring, BCBS, Dec 2010. URL: <http://www.bis.org/publ/bcbs165.pdf>
17. Global Financial Stability Report. URL: <http://www.imf.org/en/Publications/GFSR>

18. Nosan N. Diagnosis of the Financial Security of Ukraine based on an Analysis of Global Indexes and Positions in International Ratings. Modern Economics. 2019. №16. P. 121-126

Інформаційні ресурси ІНТЕРНЕТ:

19. The European Central Bank. URL: <http://www.ecb.int>.
20. The Global Competitiveness Report. World Economic Forum. URL: <http://www.weforum.org/issues/global-competitiveness/index.html>.
21. The International Monetary Fund (IMF). URL: <http://www.imf.org>.
22. The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD). URL: <http://www.oecd.org>.
23. The United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). URL: <http://unctad.org>.
24. The World Economic Forum. URL: www.weforum.org.
25. Офіційний Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
26. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.mof.gov.ua/>
27. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
28. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://nssmc.gov.ua>.
29. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
30. Система розкриття інформації на фондовому ринку України. URL: www.smida.gov.ua